

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **E., so sídlom Z., IČO: X.**, právne zastúpeného Advokátska kancelária M., M., S., s. r. o., so sídlom H., IČO: X., proti žalovanému **1/ P. T., a. s., Z., IČO: X.**, žalovanému **2/ Ing. P. B., bytom M.**, obaja právne zastúpení JUDr. M. O., advokátom, M., žalovanému **3/ Ing. P. P., bytom H.**, **v konaní o zaplatenie 100 000,-- € s príslušenstvom**, na dovolanie žalovaného 1/ a 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 2. februára 2012, č. k. 13Cob/448/2011-439, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného 1/ a 2/ **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Žilina uznesením zo dňa 21. 09. 2011, č. k. 19Cb/297/2009-411 pripustil vstup Ing. P. B., bytom M., do konania ako žalovaného 2/ a vstup Ing. P. P., bytom H., do konania ako žalovaného 3/. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podanie žalobcu zo dňa 18. 04. 2011 je podľa jeho obsahu výlučne podaním podľa ust. § 92 ods. 1 O. s. p., t. j. návrhom na pripustenie žalovaných 2/ a 3/ do predmetného konania. Toto podanie nie je kumulovaným návrhom, spojeným s návrhom na zmenu žaloby, o ktorej by bolo potrebné rozhodovať podľa ust. § 95 O. s. p. Súd prvého stupňa konštatoval, že boli splnené podmienky príslušného zákonného ustanovenia na rozhodnutie o pripustení do konania ďalších žalovaných, a to žalovaného 2/ a 3/, aj za dodržania princípu hospodárnosti občianskeho súdneho konania, preto takémuto návrhu vyhovel.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací na odvolanie žalovaného 1/ a 2/ napadnutým uznesením ich odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa odmietol a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Po poukaze na ust. § 92 ods. 1 O. s. p. a § 201 veta prvá

O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p. v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pôvodne žalovaný, a to v danom prípade žalovaný 1/, ani ten, koho pristúpenie na strane žalovaného bolo pripustené (žalovaný 2/), právo podať odvolanie nemajú, keďže sa s takýmto návrhom nevyžaduje súhlas žalovaného. V tejto súvislosti dal do pozornosti aj judikované rozhodnutie R č. 28/2000 a č. 6/2000 zo súdnej praxe, podľa ktorých dospel k záveru, že v danom prípade bolo potrebné odvolanie žalovaného 1/ a 2/ odmietnuť podľa ust. § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p., pretože bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený. O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 146 ods. 2 prvá veta O. s. p. a ust. § 151 ods. 1 O. s. p.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podali žalovaní 1/ a 2/ dovolanie v zákonnej lehote, ktoré odôvodnili tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. f/ O. s. p. Podľa dovolateľov súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd, nesprávne vyhodnotili obsah a dôsledky návrhu žalobcu zo dňa 18. 04. 2011, čo má podľa nich za následok absolútnu zmätočnosť vedenia súdneho konania a odňatie možnosti konať pred súdom. Vyslovili názor, že súd prvého stupňa pochybil, keď nerozhodol v predmetnej veci o zmene petitu návrhu žalobcu vo vzťahu k žalovaným, ktorých vstup do konania pripustil. Dovolatelia zdôraznili, že v civilnom procese nemožno žalovaný nárok uplatniť alternatívne alebo eventuálne proti iným subjektom, pokiaľ by žalovaný 1/ nebol podľa úvahy súdu pasívne legitimovaný. Z tohto dôvodu súd nekonal v súlade so zákonom a prípadné ďalšie vedenie konania je chaotické a špekulatívne, ako aj zaťažené vadami ústavného charakteru. V tejto súvislosti poukázali dovolatelia na judikát č. R 33/2009, podľa ktorého, za zmenu žaloby treba považovať aj procesný úkon, ktorým žalobca, hoci požaduje rovnaké plnenie, tak následne činí na základe iných skutkových okolností, než tých, ktoré uviedol v žalobe.

V dovolaní ďalej uviedli, že formulácia navrhovaného meniaceho petitu ako alternatívneho petitu je zmätočná. Novo uplatnený petit má zaväzovať spoločne a nerozdielne iba žalovaných 2/ a 3/, pričom o povinnosti žalovaného 1/ ako ďalšieho účastníka konania by súd v enunciiate už nemal vôbec rozhodovať. Týmto je podľa dovolateľov porušená zásada, podľa ktorej súd v rozsudku rozhodne o celej veci, resp. o právach a povinnostiach každého účastníka konania. Ohľadom eventuálneho návrhu poukázali na judikát č. R 52/1999.

Dovolatelia považovali návrh žalobcu na pristúpenie Ing. P. B. a Ing. P. P. do konania ako žalovaných 2/ a 3/ za nesprávny, keďže v danom prípade podľa ich názoru prichádza do úvahy zámena účastníkov podľa ust. § 92 ods. 4 O. s. p. S poukazom na ust. § 64 ods. 2 Obchodného zákonníka taktiež zdôraznili, že súd prvého stupňa nevykonal žiadne relevantné dokazovanie vo vzťahu ku skutočnosti, či právny úkon (zmluva o postúpení pohľadávok) bol alebo nebol schválený, kedy a kým. Podľa dovolateľov je otázne, či výsledky doterajšieho konania môžu byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. Ďalej poukázali aj na tú skutočnosť, že absencia rozhodnutia súdu prvého stupňa o zmene žaloby, má za následok, že petit návrhu znie iba na zaviazanie k povinnosti žalovaného 1/ a neexistuje žiadny petit vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/. Súd prvého stupňa tým podľa dovolateľov priamo podporuje žalobcu na podávanie špekulatívnych a eventuálnych petitov žalôb proti viacerým subjektom za účelom úspory súdnych poplatkov.

Žalobca sa k dovolaniam nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O. s. p.). Dospel pritom k záveru, že z hľadiska jeho prípustnosti neboli splnené zákonné podmienky.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 až § 239 O. s. p.

Podľa ust. § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten,

kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí z niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O. s. p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale i z úradnej povinnosti podľa ust. § 241 ods. 1 O. s. p. V prípade, že dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, i keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako i v prípade, že dovolanie nie je v zmysle ust. § 238 a § 239 O. s. p. prípustné.

Podľa ust. § 239 ods. 1 O. s. p., dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, alebo, ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska.

Podľa ust. § 239 ods. 2 O. s. p., dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak:

- a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu,
- b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,
- c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa ust. § 239 ods. 3 O. s. p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva

duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V posudzovanom prípade nešlo o prípad prípustnosti dovolania podľa § 239 ods. 1 O. s. p., lebo nešlo o uznesenie, ktorým by bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa, ale ani o potvrdzujúce uznesenie, u ktorého by boli splnené podmienky prípustnosti dovolania podľa § 239 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O. s. p. Dovolanie podľa týchto ustanovení teda nie je prípustné.

Vzhľadom na uvedené, dovolací súd skúmal, či je daný dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 O. s. p.

Dovolatelia vady konania v zmysle ust. § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. v dovolaní nenamietali a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť tohto opravného prostriedku preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľov, že im bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Vadou konania podľa uvedeného zákonného ustanovenia je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia **tých jeho procesných práv**, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením, zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

V podanom dovolaní dovolatelia namietli, že súd prvého stupňa a odvolací súd, nesprávne vyhodnotili obsah a dôsledky návrhu žalobcu zo dňa 18. 04. 2011, čo má podľa

nich za následok absolútnu zmätočnosť vedenia súdneho konania a odňatie možnosti konať pred súdom a nesprávne rozhodli, keď pripustili žalovaného 2/ a 3/ do konania.

K námietke nesprávne vyhodnoteného návrhu žalobcu z 18. 04. 2011 dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu. Úvahu súdu, či uvedené podanie žalobcu je návrhom podľa ustanovenia § 95 O. s. p., a či výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe, súvisí s predbežným hodnotením dôkazov a je výsledkom vnútorného presvedčenia súdu a jeho myšlienkového postupu; správnosť tejto úvahy z hľadiska výskytu vady v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. dovolací súd nemôže prehodnocovať (rozhodnutie 49/2007 ZSP). Súčasne je potrebné poukázať na výlučné dispozičné právo žalobcu so žalobou, preto prípadný, vadný procesný postup súdu prvého stupňa súvisiaci s návrhom z 18. 04. 2011 sa dotýka procesných práv žalobcu, ktorému patrí právo namietat vadu konania.

Žalobca navrhol pripustiť, aby do konania pristúpili ďalší účastníci na strane žalovaného (č. 1. 396), súd prvého stupňa preto rozhodol o takomto návrhu žalobcu v súlade s nižšie citovaným ustanovením § 92 ods. 1 O. s. p. Proti tomuto jeho rozhodnutiu podali žalovaní 1/ a 2/ odvolanie, ktoré odvolací súd odmietol (ust. § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p.).

Podľa ustanovenia § 92 ods. 1 O. s. p. môže súd na návrh účastníka pripustiť, aby do konania pristúpil ďalší účastník. Súhlas toho, kto má takto do konania vstúpiť, je potrebný, ak má vystupovať na strane navrhovateľa. Bez návrhu takéto pristúpenie ďalšej osoby nie je možné. Z dispozičnej zásady, ovládajúcej začatie sporového konania vyplýva, že pristúpenie ďalšieho účastníka na strane odporcu môže navrhnúť len navrhovateľ. Odporca túto možnosť nemá. Návrhu, aby do konania pristúpil ďalší účastník na strane navrhovateľa, môže súd vyhovieť len vtedy, ak s týmto táto osoba vysloví súhlas, pretože nikto sa nemôže proti svojej vôli stať navrhovateľom. Súhlas toho, kto má vystupovať na strane odporcu, sa nevyžaduje, keďže odporca nemôže určovať okruh účastníkov konania. Povinnosťou súdu je rozhodnúť o takomto návrhu na pristúpenie ďalšieho účastníka do konania.

Otázku práva na odvolanie proti rozhodnutiu o pripustení pristúpenia ďalšieho účastníka na strane odporcu rieši rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

z 26. mája 1998, sp. zn. 3 Cdo 92/1997, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 28/2000 tak, že proti uzneseniu súdu o pripustení pristúpenia ďalšieho účastníka do konania na strane odporcu je odvolanie zásadne prípustné, pretože to zákon výslovne nevylučuje. K podaniu odvolania je subjektívne legitimovaný účastník, ale nie každý účastník môže podať odvolanie. Odvolanie nemôže podať ten účastník, ktorý sa po vyhlásení uznesenia tohto práva výslovne vzdal (§ 207 ods. 2 O. s. p.) a tiež ten, ktorému výrokom rozhodnutia nebola spôsobená určitá, i menej významná ujma na jeho právach. Môže ho podať navrhovateľ (žalobca), ktorý takýto návrh (na pristúpenie) nepodal, resp. ktorý s pristúpením do konania nesúhlasil, pokiaľ súd pristúpenie účastníka pripustil. Ani pôvodný odporca (žalovaný), ani ten, koho pristúpenie na strane odporcu bolo pripustené, právo podať odvolanie nemajú, lebo pôvodného odporcu sa rozhodnutie o pripustení ďalšieho účastníka na jeho strane netýka a žiadnemu z týchto účastníkov nebola výrokom spôsobená ujma na jeho právach. Od týchto záverov, z ktorých vychádzal aj odvolací súd, ako z odôvodnenia jeho uznesenia vyplýva, nemal dôvod sa ani v predmetnej veci dovolací súd odchyliť.

Keďže žalovaní 1/ a 2/ nemali právo podať odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, ktorým pripustil pristúpenie ďalšieho účastníka do konania na strane žalovaného, odvolací súd tým, že odmietol ich odvolanie, neodňal žalovaným možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dovolanie žalovaných 1/ a 2/ podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 29. januára 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová